

STRUČNÁ ANOTACE

Monografie je věnována životu a dílu českého matematika Karla Rychlíka (1885–1968). Svým pojetím volně navazuje na publikace věnované Eduardu Weyrovi, Janu Vilému Pexiderovi a Františku Josefu Studničkovvi, které vyšly v edici *Dějiny matematiky* v letech 1995 až 1998.

Práce začíná krátkým přehledem základních biografických údajů a celkovým zhodnocením Rychlíkových vědeckých aktivit včetně pedagogického působení, a to jak na poli odborné matematiky, tak i v oblasti historie, didaktiky a popularizace matematiky. Potom je podán podrobnější popis životních osudů Karla Rychlíka, který prvotní představy doplňuje, objasňuje některé možné otázky a napomáhá k pochopení časového a tematického rozložení prací.

Druhá kapitola je věnována Rychlíkovým nejdůležitějším pracím z odborné matematiky, a to pracím z oblasti algebry a teorie čísel. Kromě několika prací z let 1908 až 1911, týkajících se grup substitucí a teorie forem, se jedná především o následující tematické okruhy: teorii g -adických čísel, teorii ohodnocení, teorii determinantů, teorii algebraických čísel a abstraktní algebru. Práce zachycuje vnitřní vazby mezi jednotlivými publikacemi, hodnotí jejich význam a zařazuje je do širšího kontextu.

Třetí kapitola rozebírá Rychlíkovy práce z matematické analýzy, o kterou se Rychlík zajímal spíše z didaktických důvodů jako profesor matematiky na české technice v Praze. Jedna skupina prací se týká spojitých nediferencovatelných funkcí v tělesech p -adických čísel, druhá leží na pomezí mezi matematickou analýzou a teorií pravděpodobnosti a týká se nepravidelných posloupností. Ani v této části nechybí stručný historický přehled příslušné teorie a zhodnocení přínosu Rychlíkových prací.

Čtvrtá kapitola je věnována Rychlíkovým učebnicím, popularizačním článkům a překladům. Práce zařazené do této kapitoly úzce souvisejí s Rychlíkovými odbornými a pedagogickými aktivitami a tematicky jdou napříč různými obory – zasahují do algebry, teorie čísel, teorie pravděpodobnosti a částečně i do geometrie a matematické analýzy.

Pátá kapitola popisuje výsledky Rychlíkova bolzanovského bádání od 20. let 20. století až do konce jeho života. Následuje kapitola rozebírající další Rychlíkovy práce z historie matematiky, z nichž mnohé přinášejí původní výsledky založené na studiu archivních pramenů a rukopisů.

Sedmá kapitola obsahuje faktografické přílohy, a to seznam publikací a recenzí Karla Rychlíka a přehled jeho pedagogické činnosti. Za ni je zařazena obrazová příloha, která čerpá především z materiálů z rodinného archivu. Na konci monografie je podán seznam použitých zkratk a jmenný rejstřík.